

KLIMA- OG ENERGIMINISTERIET

MINISTEREN

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Dato 26.04.08
J nr.
Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 3392 2800

Miljø- og Planlægningsudvalget har i brev af 8. februar 2008 stillet mig følgende spørgsmål MPU 173 alm. del, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 173:

"Hvor meget forringes biodiversiteten, hvis scenariet i kapitel 5.5 (Tabel 5.4) i Fødevareministeriets rapport "Jorden – en knap ressource" om potentialet for at omdanne biomasse til energi, gennemføres helt?"

Svar:

Spørgsmålet er tidligere besvaret foreløbigt. Nærværende endelige besvarelse er udfærdiget med bidrag fra fødevareministeren, som har rekvireret nedenstående vurdering af spørgsmålet fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) ved Aarhus Universitet. Jeg kan derfor henvide til følgende vurdering fra DJF:

"På udkast fra DMU har DJF og DMU samarbejdet om det foreliggende svar:

Der er så vidt vides ikke i Danmark foretaget sammenlignende undersøgelser af, hvordan flertallet af virkemidlerne i rapporten påvirker biodiversiteten. Energipil har sammenlignet med brak- og kornafgrøder vist sig positiv for dele af faunaen, f.eks. regnorme og de fugle, der har regnorme som deres føde. Det er dog ikke muligt med den nuværende viden at levere en kvantitativ vurdering af biodiversitetspåvirkningen ved fuld gennemførelse af scenariet i kapitel 5.5 (Tabel 5.4) i Fødevareministeriets rapport "Jorden - en knap ressource" om potentialet for at omdanne biomasse til energi.

Vi har valgt at svare ved at vurdere om påvirkningen ud fra en overordnet bedømmelse, forventes at være negativ, neutral eller positiv. Dette gøres på baggrund af beskrivelsen af virkemidlerne i tabel 5.4, hvor bedømmelsen foretages for hvert virkemiddel for sig, eventuelt suppleret med skriftlig motivering, hvor dette er skønnet formålstjenligt.

Bedømmelsen, som ses i Tabel 1, kan for en del af virkemidlerne spænde fra positiv til negativ, afhængig af hvor og hvordan det enkelte virkemiddel gennemføres.

Tabel 1. Vurdering af biodiversitetspåvirkningen ved fuld gennemførelse af virkemidlerne i tabel 5.4 (kapitel 5.5) i *Fødevareministeriets rapport "Jorden - en knap ressource"*.

	Negativ påvirkning	Neutral	Positiv påvirkning	Motivering
Energiafgrøder (EA)				
50% af brak på højbund som EA	x	x	x	Graden af påvirkningen af biodiversitet afhænger af valg af EA og hvordan den dyrkes – f.eks. af pesticidanvendelsen
15% af kornareal som EA	x	x	x	Som for brak på højbund
Rapsolie				
100% udnyttelse af olien		x		Forventes ikke at påvirke biodiversiteten mere negativt end dyrkning til foder/konsum så længe areal og dyrkningspraksis fastholdes
Halm				
80% af halm fra korn	x	x		Negativ påvirkning af jordbundens liv er forventelig, da jordens pulje af organisk stof vil falde pga. reduceret tilførsel af organisk stof (halm). Dette kan antagelig modvirkes ved at dyrke efterafgrøder
80% af halm fra raps	x	x		Som for halm fra korn
Ekstensivt græs				
Høst til biogas	x	x	x	Sammenlignet med afgræsning vil der være en negativ påvirkning af biodiversitet ¹⁾ . Men sammenlignet med tilgroning eller intensiv dyrkning til ensilage kan høst på naturmæssigt velvalgte tidspunkter være positiv for biodiversiteten
Husdyrgødning (HG)				
75% HG til biogas	x	x		Negativ påvirkning af jordbundens liv er forventelig, da jordens pulje af organisk stof vil falde

				pga. reduceret tilførsel af organisk stof fra gylle eller staldgødning til markjorden.
75% af afgasset brændes	x	x		Som for HG til biogas
Affald				
Industriaffald		x		
Kød- og benmel		x		
Animalsk fedt		x		

¹⁾ Det kan være en fordel ud fra et biodiversitets synspunkt at få fjernet næringsstofferne ved høst. Dog kan det skabe andre problemer, hvis man skal høste på netop det tidspunkt, hvor man ud fra et biodiversitets synspunkt får den optimale effekt af at fjerne kvælstof. I sammenligning med afgræsning kan resultatet nemlig blive en mere ensartet vegetation, fordi afgræsning skaber en mosaikvegetation. Derfor er høst med henblik på fjernelse af næringsstoffer generelt ikke bedre for biodiversiteten end græsning. Man kan dog overveje at tage et enkelt slet som led i en strategi for et område. Ved høststrategier for at øge biodiversiteten bør man sikre, at et flertal af arterne når at sætte frø inden høst, og man bør af hensyn til arternes frøsætning heller ikke høste hele arealet på samme tid.

Litteratur

Jens Reddersen (2001) Bier og blomster i pileplantager. Dansk Bioenergi 56, april 2001 s. 18-19.

Jens Reddersen og Ib Krag Petersen (2004) Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 98, 21-32.

Jens Reddersen, Birger Jensen og Ib Krag Petersen (2001) Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 95, 75-83.

Jens Redderen (2000) Er energipil for dyr. Dansk Bioenergi 53, 18-19.

Kirstine Friis, Jens Reddersen og Ib Krag Petersen (1999) Tilplantning af dyrkede marker med energipil: Effekter på regnormefaunaen. Flora og Fauna 105 (3+4), 71-78."